

Prečo sa deti netešia do školy? Nejde o učenie, problém je TOTO	2
Online, pluska.sk, 21. 8. 2026, 2:00	
Erik Sikora - Krídla motívov	4
Online, kamdomesta.sk, 22. 8. 2026, 0:11	
Trsy banánov na Slovensku? Pozrite sa, kde ich bežne objavíte	4
Online, stvr.sk, 23. 8. 2026, 16:18	
Unikátny objav na Slovensku. Košickí vedci našli dve baktérie, ktoré nikde inde na svete nežijú	6
Online, tnlive.sk, 23. 8. 2026, 16:23	

Prečo sa deti netešia do školy? Nejde o učenie, problém je TOTO

📅 21. 8. 2026, 2:00, Zdroj: www1.pluska.sk , Vydavateľ: News and Media Holding a.s., Autor: Michaela Heráková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Lekárska fakulta UPJŠ

Dosah: 375 056 GRP, 8,33 OTS: 0,08 AVE: 1461 EUR

Prečo sa deti netešia do školy? Nejde o učenie, problém je TOTO

Pamätáte si na prvého, ktorý večer pred nástupom do školy nevedel zaspáť od nedeľky? O pár rokov môže to isté dieťa počítať hodiny do štartu školského roka s úplne opačným pocitom. Dáta slovenských školákov ukazujú nepríjemný paradox, deťom na vzdelaní záleží, ale v škole sa im páči čoraz menej.

Keď sa dieťa po prázdninách neteší do školy, rodičia to často odbijú vetou: „Veď komu sa chce po voľne spať?“ Lenže čísla naznačujú, že za nechutou k škole nemusia byť iba pohodlnosť či koniec prázdnin.

Pod záštitou Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) prebieha v desiatkach krajín medzinárodná štúdia Health Behaviour in School-aged Children (HBSC), ktorá v pravidelných štvorročných intervaloch sleduje zdravie a životný štýl 11-, 13- a 15-ročných školákov. A pýta sa ich aj na to, ako sa cítia v škole. Posledné slovenské výsledky ukázali niečo, nad čím by mali spozornieť nielen učitelia.

Medzi 11-ročnými dievčatami uviedlo, že sa im v škole páči, 31 percent, medzi chlapcami 26 percent. U starších detí čísla klesajú ešte výraznejšie. Spokojnosť vyjadrilo len 17 percent dievčat a 18 percent chlapcov. Inými slovami, medzi tínedžermi sa v škole dobre cíti približne len každý piaty.

Nie známky, ale vzťahy

A nejde iba o známky, testy či množstvo učiva. Výskum zachytil aj problém, ktorý môže byť pre dieťa oveľa dôležitejší, pocit, či má v škole dospelého človeka, za ktorým môže prísť, keď sa niečo deje. „Medzi rokmi 2018 a 2022 sme zistili významný pokles priaznivého hodnotenia vzťahov s učiteľmi u 13-ročných chlapcov a vo všetkých vekových skupinách dievčat,“ píše sa v slovenskej verzii štúdie, ktorú vydala **Lekárska fakulta UPJŠ** v Košiciach.

Len 45 až 48 percent školákov podľa výsledkov úplne alebo čiastočne súhlasilo s tvrdením, že majú v škole aspoň jedného učiteľa, ktorý je ochotný počúvať o ich problémoch. Otočené naopak je to číslo ešte výrečnejšie, viac ako polovica detí takýto pocit nemá.

UŽ STE POČULI NAJNOVŠÍ DIEL PODCASTU DOBRÉ JEDLO PRE ZDRAVIE?

Na vzdelaní im záleží

Tu však prichádza zaujímavý paradox. Nízka obľúba školy automaticky neznamena, že dnešné deti nezaujíma vzdelanie. Práve u 15-ročných školákov sa ukazuje, že drvivej väčšine na vzdelaní veľmi záleží. Ale väčšina žiakov sa nepáči na mieste, kde trávia polovicu dňa. Dostali sme sa, žiaľ, do stavu, keď deti školu nevnímajú ako priestor, kde môžu objavovať a skúmať svet, ale ako trest, ktorý im udelil dospelí.

A práve tu sa možno skrýva odpoveď na otázku, prečo sa dieťa, ktoré ako prvák dychtivo zdvíhalo ruku, o pár rokov neskôr snaží byť na hodine čo najmenej nápadné.

Čo teda môžu urobiť rodičia? Prvým krokom nemusí byť doučovanie ani dôslednejšia kontrola EduPage (školský informačný systém – pozn.). Keď dieťa opakovane hovorí, že sa mu do školy nechce, rodič by mal najskôr skúsiť zistiť, čo sa za touto vetou v skutočnosti skrýva.

Pýtajte sa na pocity

Psychologička Lenka Jurčová z online platformy ksebe.sk radí začať už od septembra trochu inak – namiesto tradičného „Akú si dostal známku?“ sa viac zaujímať o to, čo dieťa počas dňa zažilo. „Namiesto známok sa detí pýtajme, čo bolo dnes v škole najlepšie? Čo ňa nahnevalo? Kedy si sa cítil nepríjemne? Za kým by si v škole išiel, keby si mal problém? Odpovede nám môžu o tom, ako sa dieťa v škole skutočne cíti, povedať oveľa viac ako známka v žiackej knižke,“ odporúča psychologička.

Rovnako dôležité je rozlišovať medzi tým, či dieťa odmieta učenie, alebo prostredie, v ktorom sa učí. Za vetou „neznášam školu“ sa totiž podľa psychologičky, môže skrývať problém so spolužiakmi, strach z chyby, tempo výučby, pocit neúspechu alebo presvedčenie, že mu nikto nerozumie. Dáta navyše ukazujú, že rodičia už dnes nesú veľkú časť podpory pri učení. S úlohami pravidelne pomáhajú takmer každému 11-ročnému a viac než polovici 15-ročných školákov, zatiaľ čo podobný druh podpory nachádza v škole približne desať percent detí.

Recept nemusí byť tablet ani nová učebnica. Moderná škola totiž nemusí znamenať školu plnú obrazoviek. Zmena môže byť oveľa jednoduchšia, dieťa dostane možnosť niečo skúsiť, objaviť, pomýliť sa, pracovať vlastným tempom alebo pochopiť, načo mu učivo v

skutočnom živote bude.

Pomôcť pritom majú aj skúsenosti škôl, ktoré už nové postupy zaviedli. „Pomocou moderných pomôcok, ako sú vzdelávacie aplikácie, a prístupov, ako je zážitkové učenie alebo projektové vyučovanie, môžu riaditelia a učitelia vytvárať výučbu, ktorá bude zodpovedať potrebám 21. storočia. V EDULAB akadémii máme školy, ktoré už prešli na inovatívne vzdelávanie, inšpirujú a poskytujú návod pre ďalšie školy, ako školskú reformu zaviesť, vrátane čitateľskej, finančnej, digitálnej či environmentálnej gramotnosti do jednotlivých predmetov a vzdelávacích aktivít,“ vysvetľuje riaditeľ neziskovej organizácie Edulab Ján Machaj, ktorá sa dlhodobo venuje vzdelávaniu pedagógov pre potreby kurikulárnej reformy.

A práve učiteľ môže byť pre výsledok reformy dôležitejší než nové osnovy. „Moderné vzdelávanie prináša nádej, že slovenské školy budú nielen miestom, kde sa deti učia, ale aj priestorom, kde objavujú a rozvíjajú svoj potenciál,“ dodáva Machaj.

Odpoveď na otázku, či sa vzťah slovenských detí k škole za posledné štyri roky zlepšil, dostaneme už čoskoro. Práve rok 2026 je totiž ďalším veľkým rokom medzinárodnej štúdie HBSC, ktorá sa pod záštitou WHO opakuje v štvorročných intervaloch. Na Slovensku sa hlavný zber dát začal v marci 2026. Výskumníci plánujú navštíviť viac ako 100 škôl a osloviť takmer 10-tisíc 11-, 13- a 15-ročných žiakov. Pýtajú sa ich na zdravie, životný štýl aj prostredie, v ktorom vyrastajú. Nové čísla nebudú iba vysvedčením detí. Budú do istej miery aj vysvedčením nás dospelých – rodičov, učiteľov a slovenských škôl.

Školské rána bez stresu: Pomôže aj vhodné oblečenie

Návrat do školy či škôlky po dlhých prázdninách nemusí byť pre deti jednoduchý. Pomôcť však môžu aj úplne obyčajné veci ako pravidelný režim, možnosť rozhodovať o každodenných záležitostiach či oblečenie, v ktorom sa dieťa cíti dobre a bezpečne.

„Pre deti sú vo všeobecnosti najdôležitejšie istota a pocit bezpečia. Dôležitú úlohu zohráva aj rutina, teda pravidelný sled udalostí. Tá pomáha znižovať stres, prináša dieťaťu pocit istoty a bezpečia a zároveň šetrí jeho energiu,“ vysvetľuje Viera Škopová, psychologička online poradne MOJRA.sk.

Výber oblečenia môže tiež pomôcť. Rodič môže dieťaťu ponúknuť dve či tri vhodné možnosti a nechať ho vybrať si. „Pre dieťa má rozhodovanie obrovský význam. Rozvíja jeho kompetencie, zodpovednosť a samostatnosť. Pri výbere mu môžeme pomôcť a ponúknuť vhodné alternatívy, zároveň ho však učíme premýšľať samostatne, zvažovať jednotlivé možnosti a niesť zodpovednosť za svoje rozhodnutia,“ hovorí psychologička.

Dôležité je aj to, aby sa v oblečení vedelo samo pohybovať a zvládlo si ho obliecť bez zbytočnej pomoci. „Úlohou dospelého je vytvárať dieťaťu primeraný priestor na skúšanie, rozhodovanie a postupné preberanie zodpovednosti. Škola je v tomto procese dôležitým prostredím, v ktorom môže dieťa rozvíjať svoju samostatnosť, schopnosti a kompetencie,“ vysvetľuje Škopová.

Pri výbere preto netreba myslieť iba na to, ako bude outfit vyzeráť počas prvého školského dňa. Dieťa čakajú hodiny v lavici, prestávky, družina, pobyt vonku či popoludňajšie krúžky. „Pri mladších deťoch preto môže byť praktickou voľbou oblečenie s jednoduchými strihmi, elastickými pásmi či mikiny bez komplikovaného zapínania,“ dodáva psychologička.

Svoju úlohu môže zohrávať aj motív na oblečení. To, čo dospelý považuje za obyčajnú potlač, môže byť pre dieťa dôležitou súčasťou jeho výberu. Dinosaury, autá, športové motívy či obľúbené postavičky mu môžu pomôcť cítiť sa v novom prostredí sebavedomejšie. Detský šatník pritom nemusí byť preplnený. „Stačí niekoľko základných kúskov – tričká, mikiny, tepláky, legíny, svetre či šaty –, ktoré sa dajú navzájom kombinovať. Dieťa tak môže mať väčší prehľad o svojom oblečení a postupne sa naučiť pripravovať si veci samo,“ uviedol predajca oblečenia F&F pri predstavení novej kolekcie Back to School.

Vo svete sa každý deň deje niečo nové, maj o tom prehľad! To najpodstatnejšie ti pošleme rovno do tvojej schránky. Prihlás sa TU!

Rady psychologičky Lenky Jurčovej z online platformy ksebe.sk:

„Pomocou moderných pomôcok, ako sú vzdelávacie aplikácie, a prístupov, ako je zážitkové učenie alebo projektové vyučovanie, môžu riaditelia a učitelia vytvárať výučbu, ktorá bude zodpovedať potrebám 21. storočia,“ vysvetľuje riaditeľ neziskovej organizácie Edulab Ján Machaj.

Učíme učivo alebo dieťa? Práve túto otázku si začínajú klásť aj školy. V Základnej škole na Ulici pionierov v Rožňave postavili zmenu na jednoduchú zásadu, žiak má byť v centre pozornosti.

„Naším cieľom je poskytnúť deťom nástroje, ktoré im umožnia uspieť v reálnom živote. Čitateľská, finančná, digitálna či environmentálna gramotnosť nie sú len súčasťou vyučovacích predmetov, ale prelínajú sa naprieč všetkými oblasťami vzdelávania. Dôraz kladieme na praktické učenie a zážitkovú pedagogiku,“ vysvetľuje riaditeľka Základnej školy pionierov v Rožňave Erika Fábiánová

Školské rána bez stresu: Pomôže aj vhodné oblečenie

Prehľadný šatník má pritom aj ďalšiu výhodu - dieťa sa v ňom môže postupne naučiť orientovať samo a preberať časť zodpovednosti za prípravu na ďalší deň.

Pred začiatkom školského roka nie je potrebné zostavovať nový outfit na každý deň. Oveľa praktickejšie je vybrať niekoľko základných kúskov, ktoré sa dajú medzi sebou jednoducho striedať a kombinovať.

To, čo rodič vníma len ako potlač na tričku, môže byť pre dieťa detailom, vďaka ktorému sa z neho stane obľúbený kúsok oblečenia. Dinosauři, autá, futbal či známe rozprávkové postavičky môžu rozhodnúť o tom, po ktorom kúsku dieťa ráno siahne ako prvom.

Nástup do školy so sebou prináša očakávanie väčšej samostatnosti. Tá sa však nebuduje zo dňa na deň. Priestor na jej precvičovanie ponúkajú aj úplne bežné situácie vrátane ranného obliekania.

Autor: Michaela Heráková

Erik Sikora - Krídla motívov

 22. 8. 2026, 0:11, Zdroj: kamdomesta.sk , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Botanická záhrada UPJŠ**
Dosah: 1 222 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 173 EUR

Erik Sikora - Krídla motívov

Vernisáž: 16. 7. 2026, 17.00

Kurátorka: Zuzana Janečková

Trvanie výstavy: 17. 7. 2026 – 15. 9. 2026

Botanická záhrada UPJŠ, Mánesova 23, Košice

Výstava s názvom Krídla motívov predstaví divákovi najnovšiu tvorbu multimediálneho umelca Erika Sikoru, ktorý žije a pôsobí v Košiciach. Pôjde o rozsiahlu sériu akvarelov rôznych rozmerov, vytvorených špeciálne pre túto výstavu v Botanickú záhradu v spolupráci s Východoslovenskou galériou. Najviac akvarelov bude „vyrastať a popínať sa“ v skleníku s motýľmi, na čo odkazuje aj samotný názov výstavy. Keďže pôjde – tak ako minulý rok – o výstavu dvojdomú, časť akvarelov sa bude ukrývať aj v Pohyblivej krajine na nádvorí hlavnej budovy Východoslovenskej galérie. Diela budú v oboch priestoroch vystavené extrémnejším podmienkam súvisiacim so zmenami počasia, teplôt a vlhkosti. Väčšina akvarelov bude adjustovaná medzi sklá, môžeme ich teda vnímať aj ako ďalšie skleníky, no niekoľko z nich bude aj v priamej interakcii s prostredím. Erik Sikora je známy predovšetkým videami, hudbou a performanciami, teraz sa však vrhol na maľovanie a strašne ho to baví. Táto výstava bude ozajstnou pastvou pre oči, a keďže Erik nie je len Džumelec, bude to aj veľké dobrodružstvo – cesta do stredu akvarelu.

Východoslovenská galéria v spolupráci s Botanickou záhradou **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Trsy banánov na Slovensku? Pozrite sa, kde ich bežne objavíte

 23. 8. 2026, 16:18, Zdroj: stvr.sk , Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Pavol Mártonfi, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Botanická záhrada UPJŠ**
Dosah: 91 274 GRP: 2,03 OTS: 0,02 AVE: 960 EUR

Trsy banánov na Slovensku? Pozrite sa, kde ich bežne objavíte

Rastliny vytvárajú v unikátnom arboréte výnimočný biotop, kde bol predtým iba holý kopec.

Zdroj: TASR, František Iván

Každý víkend vám vo vysielaní STVR prinášame nové tipy na výlety.

Lesopark vznikol z pustatiny

Cez víkend v sobotu na Dvojke v Televíkende a v nedeľu na Jednotke v relácii Slovensko v obrazoch.

Na Jednotke v relácii Slovensko v obrazoch kamera ukázala viac ako štyritisíc druhov rastlín a aj najväčšiu zbierku kaktusov a sukulntov.

Botanická záhrada **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** je rozlohou najväčšia na Slovensku.

Tento rastlinný raj s viac ako štyritisíc druhmi rastlín bol podľa pracovníka **Botanickej záhrady UPJŠ** v Košiciach Pavla Mártonfiho kedysi pustatinou:

„Záhrada bola založená v roku 1950 a bol to na začiatku len holý kopec.“

Zdroj: TASR, Roman Hanc

„Do roku 1958 boli dobudované skleníky, z ktorých najvyšší v strednej Európe má výšku 12 metrov a je dodnes najvyšším na Slovensku.“

Štyridsať druhov mravcov

Z pôvodne holého kopca sa stal lesopark a unikátne arborétum, po ktorom **Pavol Mártonfi** previedol štáb relácie Slovensko v obrazoch.

V spolupráci s botanicou záhradou v maďarskej Nyíregyháze v Košiciach vytvorili dendrologický chodník po dvojkilometrovej prechádzke zeleňou.

A zeleň už za tie desaťročia podľa Mártonfiho prilákala aj faunu:

„Rastlinné spoločenstvá sem prilákali obrovské množstvá živočíchov, keď tu spoznáваме vyše sto druhov vtákov či viac ako 25 druhov cicavcov. Stretnete tu srny, jazvece, kuny, vydry a ďalšie živočíchy.“

Arborétum sa tak stalo pľúcami Košíc a pracovník botanickej záhrady dodal: „Žije tu štyridsať druhov mravcov, čo je veľká časť fauny mravcov na Slovensku.“

Exotickú flóru objavíte v najvyššom skleníku a v ďalších presklených priestoroch, kde podľa Mártonfiho nájdete:

Cykasy nie sú palmy

„Rastú tu cykasy, ktorých máme až jedenásť druhov s vyše 40 exemplármi.“

Cykasy si ľudia pletú s palmami, na ktoré sa veľmi podobajú. Jeden z nich je obzvlášť exotický, ako ho predstavil riaditeľ záhrady:

Zdroj: www.pixabay.com

„Cykas Rumphov prišiel do Košíc v 60. rokoch minulého storočia a dostali sme ho darom z pražskej botanickej záhrady, kde rástol dovtedy.“

Keď kaktusy kvitnú, sú najkrajšie

„Dnes je najstarším cykasom u nás a má už 140 rokov.“

Zbierka kaktusov a sukulentov má viac ako 1200 druhov, pričom kaktusov tu nájdete až 700 druhov, pričom dohromady ich tu rastie podľa riaditeľa záhrady asi 11 tisíc kusov a ide o najväčšiu zbierku na celom území bývalého Česko - Slovenska:

„V expozícnom skleníku objavíte niektorý z druhov kaktusov, ako kvitne.“

Zdroj: TASR, František Iván

Na jar v botanickej záhrade v Košiciach návštevníci obdivujú motýle, inak celý rok sa tu konajú výstavy a koncerty.

Zážitkové sprevádzanie je aj o ochutnávaní

Najmenší objavia minizoo a včelársky náučný chodník. Do botanickej záhrady vždy niečo nové pribudne. Majú aj edukačnú bylinkovú záhradu, keďže **Pavol Mártonfi** zdôraznil:

„Prevádzkujeme aj zážitkové sprevádzanie, pri ktorom návštevníci môžu ochutnávať a ovoniávať.“

V exotickej expozícii zažijete kúsok skutočného pralesa podfarbeného aj autentickými zvukmi. Na stromoch dozrievajú citróny, pomaranče, ale objaví sa aj trs banánov.

STVR online

Instagram

Viac sa o kúsku pralesa v centre veľkomesta dozviete aj z archívu STVR bez reklám a zadarmo.

Zdroj: Jednotka, Slovensko v obrazoch, STVR - Stanislav Háber

Dajte vedieť vašim priateľom a známym.

Súvisiace články

Unikátny objav na Slovensku. Košickí vedci našli dve baktérie, ktoré nikde inde na svete nežijú

23. 8. 2026, 16:23, Zdroj: [tnlive.sk](#) , Vydavateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o., Autor: Katarína Ács, Veronika Krempaská, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, PF UPJŠ
Dosah: 153 871 GRP: 3,42 OTS: 0,03 AVE: 1103 EUR

Unikátny objav na Slovensku. Košickí vedci našli dve baktérie, ktoré nikde inde na svete nežijú

Televízne noviny Markíza, správy pre celé Slovensko.

Veronika Krempaská, Katarína Ács

23. 8. 2026, 19:55

Jedna dokáže prežiť v ťažkých kovoch a druhá v extrémne slanej vode.

Objavili organizmy, ktoré podľa vedcov nežijú nikde inde na svete. Košickí mikrobiológovia našli na Slovensku hneď dva úplne nové druhy baktérií. Jedna sa dokázala prispôbiť prostrediu plnému ťažkých kovov, druhá extrémne slanej vode. A práve jej vlastnosti sú pre vedcov mimoriadne zaujímavé.

V teréne odoberú vzorku, skutočná detektívna práca sa začína až v laboratóriu. Tam vedci skúmajú mikroorganizmy a dva z nich identifikovali ako úplne nové druhy. Jedna pochádza zo zlatej bane Rozália.

„Sa nepodobala na nič známe. Tak sme sa rozhodli, že sa budeme venovať jej popisu, podrobnej charakterizácii,“ vysvetlil Peter Pristaš, docent Katedry mikrobiológie **PF UPJŠ**.

Nazvali ju Pollutimonas rozaliensis. V budúcnosti by mohla pomáhať pri odstraňovaní ťažkých kovov zo životného prostredia.

Ešte zaujímavejší objav prišiel zo Solivaru. V extrémne slanej vode našli ďalší nový druh, ktorý ukazuje, ako sa mikroorganizmy dokážu prispôbiť extrémnym podmienkam.

„Mechanizmus, ktorým sa prispôsobila, nadbytku tej soli, je úplne unikátny. V žiadnej inej baktérii na svete to doteraz nikto nepozoroval,“ uviedol Peter Pristaš.

„Z Nemecka sme dostali výsledky našich testov. Prvotne sme si najprv teda mysleli, že asi ide o chybu, pretože sa tam javilo niečo zaujímavé,“ skonštatovala doktorandka Katedry mikrobiológie Zuzana Lorková Kellnerová.

Novú baktériu nestačí len nájsť. Vedci musia dokázať, že je naozaj jedinečná. Porovnávajú vzorky, analyzujú DNA a skúmajú aj podmienky, v ktorých dokáže žiť.

„Každý rod baktérií má svoj súbor testov, ktoré je potrebné spraviť pre platný popis,“ uviedla Soňa Eliáš, doktorandka Katedry mikrobiológie.

Celý výskum od prvého odberu až po publikáciu nových baktérií trval košickým mikrobiológom takmer šesť rokov.

„Si myslím, že je to zaujímavé pre vedeckú komunitu a určite aj pre ľudí, že na Slovensku máme nejaký unikát,“ dodala Soňa Eliáš.

Tieto poznatky môžu pomôcť pri hľadaní života vo vesmíre. Zároveň ukazujú, koľko toho o vlastnej planéte ešte stále nevieme.

Viac sa dozviete v priloženej reportáži vyššie.

Autor: Katarína Ács, Veronika Krempaská